

VERSLAG opiniërend deel AV

VAN BESPREKING

Conceptnotulen van het opiniërende deel van de vergadering van de Algemene Vergadering van Waterschap Zuiderzeeland

DEELNEMERS

Mevrouw M.M. Bekkenutte, mevrouw H.E. Berenst, de heren J. van den Berg, J. Bertelkamp, J. de Borst, mevrouw L.M. Bouwmeester, de heren J.P.T. Caris, W. Herrebrugh, P.H. Hilgers, R. Huizenga, W.A. Kempenaar, mevrouw H.C. Klavers (voorzitter), de heren W. van der Kooij, H.H. Levers, J. Ladders, R.T. Oost, mevrouw J. J. Ottens, de heer A.P. Philipsen, mevrouw M.J.H. Rijs, de heer M.L. de Rooy, mevrouw I. van Schie-Rameijer, de heren W. Slob (secretaris-directeur), R. van der Velde, T.L.F.M. Vereijken, R. van Voorst en H.F.M. Wortel.

AFWEZIG:
de heer J. Bokma.

OPGEMAAKT DOOR

mevrouw H.W.M. Greidanus-Ensink

AFSCHRIJF

Deelnemers

1 OPENING

De voorzitter opent de opiniërende vergadering.

Ze meldt dat gisteren is geconstateerd dat de livestream het niet doet. Tot vlak voor deze vergadering is geprobeerd dat op te lossen, maar dat is niet gelukt. De Algemene Vergadering (AV) kan een rechtsgeldige vergadering hebben, de publieke tribune is wel open. Er wordt een woordelijk verslag van de vergadering gemaakt.

De heer Bokma heeft zich afgemeld. De heer De Rooy zal circa 14.30 uur de vergadering verlaten.

2. INSPREKERS

Er zijn geen sprekers.

3. VASTSTELLEN AGENDA

De voorzitter meldt dat de beantwoording van de technische vragen is toegevoegd aan de agenda. De vragen en antwoorden maken onderdeel uit van de beraadslagingen.

Ze stelt vast dat de AV instemt met de agenda. Daarmee is de agenda vastgesteld.

4. ALMERE FIT FOR THE FUTURE 2022-2025

De voorzitter licht toe dat meestal een opiniërende vergadering aan snee is op het moment dat er meerdere keuzes mogelijk zijn. In dit geval legt het college 1 keuze voor. Maar het is a. een speciaal project, b. het gaat over veel geld en c. het is belangrijk dat de Algemene Vergadering haar overwegingen om al dan niet met dit voorstel in te stemmen met elkaar deelt. Het is vooral een gesprek tussen de AV, naast een dialoog met het college.

Bij de stukken zit een geheime bijlage. Als een AV-lid daarover wil spreken, wordt de vergadering besloten verklaard. De voorzitter heeft begrepen dat er ten minste 1 AV-lid is dat over deze geheime bijlage zou willen beraadslagen. Bij de aanbiedingsbrief was voorgesteld eerst het openbare deel te doen, dan de vergadering besloten te verklaren, daarna te spreken over de geheime bijlage en dan in openbaarheid de conclusie te trekken.

De voorzitter stelt vast dat de AV daarmee instemt.

Ze geeft aan dat de wetgeving veranderd is, de AV hoeft de geheimhouding niet te bekrachtigen. Het is voldoende dat het college geheimhouding is opgelegd, en dat die daarmee ook is opgelegd aan de AV.

De heer De Rooy (fractie Water, Wonen en Natuur): "Voor ons ligt het voorstel 'Almere fit for the future'. De zuivering van Almere moet worden aangepakt omdat onderdelen vervangen of gerenoveerd moeten worden. Het college wil dit benutten om tegelijkertijd de capaciteit te vergroten en de verduurzaming aan te pakken.

Om alle spanning maar meteen weg te nemen (mocht u die al hebben); wij zijn erg blij met dit voorstel en ondersteunen het van harte.

Sowieso moet er wat gebeuren in Almere omdat onderdelen van de sliblijn het einde van hun levensduur bereiken. Het college kiest ervoor om dit nu al te combineren met ander noodzakelijk werk, in plaats van meerdere grote bouwprojecten achter elkaar aan te plakken.

We vinden het slim om aan de voorkant van de zuivering de voorbezinking te vergroten, en het opgevangen vuil te gebruiken om er gas van te maken. Met een Ephyra-installatie, die mede door Zuiderzeeland is ontwikkeld. Ik denk dat we daar trots op kunnen zijn.

Ook het aanpakken van medicijnresten en – in het kielzog daarvan – andere microverontreinigingen, is een goed idee. Almere is een hotspot, zo bleek uit de landelijke hotspotanalyse. Het lozingswater van Almere komt uiteindelijk in het IJsselmeer terecht, waar drinkwaterbedrijf PWN er drinkwater van wil maken. En met de herziene Europese Richtlijn Stedelijk Afvalwater moeten we de zuivering van Almere hoe dan ook aanpakken op termijn. Ten slotte kunnen we – door het nu te bouwen – aanspraak maken op een bijdrage van het Rijk (die gaat echt een keer aflopen).

Punt van aandacht is nog wel de emissie van lachgas, wat het college nog wil uitwerken. In dat verband las ik in *Het Waterschap* van januari dat het ministerie van EZK € 12 miljoen verleent aan de waterschappen, onder meer om de uitstoot van lachgas op de zuivering te verminderen. Mogelijk kunnen we daar nog nuttig gebruik van maken.

Ja, het gaat om een groot bedrag. Aan de andere kant, de 230.000 inwoners van Almere brengen ook een groot deel van de inkomsten van Zuiderzeeland op. Ze krijgen daarmee nu een keer waar voor hun geld. Het college laat ook zien dat het effect op de tariefontwikkeling beperkt is, en dat die in de toekomst weer zal afnemen als gevolg van de bevolkingsgroei.

Zoals ik al begon: wij kunnen de besluitvoorstellen van harte ondersteunen.”

De heer Van der Kooij noemt het een spannend project, waarbij er nog veel onzekerheden zijn. Zoals de aanbesteding, wel of niet btw-teruggave, verkrijgen van eventuele subsidies, de opbrengst van groengas en GvO's. Het is nog maar de vraag of de ontwikkeling van het aantal vervuilingseenheden ook zo snel gaat als de verwachting was.

Toch staan de C3-fracties achter de keuzes die in 2021 zijn gemaakt en ook achter het voorstel zoals dat er nu ligt. De fracties zien wel kansen om met dit project een deel van de klimaatdoelen van Zuiderzeeland te halen. De fracties willen uiteraard wel op de hoogte gehouden blijven worden over mee- en tegenvallers.

De fracties bedanken voor het beantwoorden van de schriftelijke vragen.

Het college stelt dat voor het terugwinnen van fosfaat flinke bedragen nodig zijn. De fracties verwachten dat er op termijn een mooi overzicht van kosten en baten komt en eventueel zijn daarvoor ook subsidies te verkrijgen.

Dan het lachgas. Onlangs las de heer Van der Kooij iets over mogelijkheden de uitstoot te beperken. Hij neemt aan dat Zuiderzeeland daar bovenop zit, dit is een ernstige zaak. Lachgas is een zeer sterk broeikasgas.

Het vergroten van de biodiversiteit is van een andere orde dan de andere punten. De heer Van der Kooij vraagt zich af of het waterschap daaraan zoveel aandacht moet besteden in dit project. Misschien moet het waterschap zich zelfs afvragen of dit geld beter elders geïnvesteerd kan worden waar meer rendement op biodiversiteit te behalen kan zijn.

De C3-fracties gaan akkoord met het voorstel.

Opgemerkt is dat Almere nu eindelijk iets krijgt waar ze recht op heeft. De C3-fracties denken dat de AV weldegelijk een afgewogen beslissing neemt in dit bestuur, dat het niet zo is dat Almere de laatste jaren er slechter van afgekomen is dan nu het geval is.

Mevrouw Rijs geeft aan dat de AV, na een lang en zorgvuldig traject, nu echt op de drempel van de besluitvorming staat. Enkele jaren terug had de AV nog de verwachting dat renovatie, opschaling kostenneutraal kon zijn, maar nu is dat anders; kostenstijgingen en ook verdere ontwikkeling van de techniek. Ze vindt het jammer dat de maatregelen voor klimaatneutraliteit nog niet voldoende scherp in beeld zijn. Misschien kan het college, wellicht in een besloten vergadering, een indicatie van de benodigde investeringen daarvoor geven.

Over de technische invulling heeft de fractie Natuurterreinen geen vragen. De fractie vertrouwt volledig op de kennis en kunde van de medewerkers.

Uiteraard is het zo dat de AV pas achteraf, over een jaar of tien, zeker weet dat ze de allerbeste keuzes heeft gemaakt. Dat is nu eenmaal zo.

In een eerdere bijeenkomst heeft mevrouw Rijs vragen gesteld over het moment van investering en een plan B, mochten er beren op de weg komen. De beschouwing hierover vindt de fractie in het AV-voorstel terug, dank daarvoor.

Mevrouw Rijs wil er nog wel op reflecteren. Om te beginnen het moment van investeren. Renovatie, opschaling en innovatie worden gecombineerd, waardoor de opschaling misschien iets aan de vroege kant is. De groei van de Almeerse bevolking kan versnellen of vertragen. Woningbouw is op dit moment een onzekere factor.

De innovatie met de Ephyra-slibvergister is wel heel welkom, zei het dat de jas wat te ruim is. De innovatie voor het wegvallen van zeer zorgwekkende stoffen kan daarentegen niet snel genoeg zijn, met het oog op verbetering van de waterkwaliteit. Het besluit over de nieuwe regeling Stedelijk Afvalwater bevestigt dat.

De fractie Natuurterreinen vindt het heel slim dat het waterschap de grote vraag voor wil blijven en subsidies probeert te benutten.

Een 2^e overweging om nu te starten is dat het waterschap de investeringslast in de loop van de tijd wat kan spreiden en daarmee het tarief wat consistenten kan maken. Regeren is ook een beetje vooruitzien!

De fractie begrijpt heel goed dat er geen volledig plan B is, daarvoor is de opgave te dwingend. Enige zorgen waren en zijn er nog over de stabiliteit van de levering van biologisch poederkool, maar daarvoor is een back-up beschikbaar, nog in de vorm van fossiele poederkool. Minder wenselijk, maar wel effectief.

De Ephyra-installatie zal wat ruim bemeten zijn, maar die ruime jas kan best comfortabel zijn. Het maakt dat Zuiderzeeland wat flexibeler kan zijn bij storingen bij andere AWZI's, en die tijdelijke overcapaciteit ook kan uitlenen aan collega-waterschap Amstel, Gooi en Vecht. De installatie staat niet duimen te draaien.

De fractie is ook heel tevreden met een aanbesteding in percelen, dat maakt Zuiderzeeland minder afhankelijk van één alomvattende partij.

Uit de woordvoering kan het college opmaken dat de fractie Natuurterreinen het project heel erg belangrijk vindt. Het is een majeure investering, een die qua proces en resultaat absoluut goed moet gaan verlopen. Dat de AV hiervoor in 2024 extra financiële ruimte moet maken, is dan maar zo.

Kan het college toezeggen dat we als waterschap maximaal gaan leren van dit project? Zodat, net als bij dijkversterking gebeurt, alle opgedane kennis en ervaring goed wordt geborgd in de organisatie. Om die mee te nemen naar de volgende AWZI die aan de beurt komt. En dat Zuiderzeeland zich daarmee ook direct voorbereidt op de eisen van de nieuwe Europese Richtlijn Stedelijk Afvalwater.

De heer Wortel geeft aan dat de fractie BVNL zich kan vinden in het volledige plan om de AWZI Almere te renoveren, te verduurzamen en qua capaciteit uit te breiden.

Deze maatregelen zijn een belangrijke factor wil Zuiderzeeland zijn doelen en ambities op het gebied van klimaat, energie en circulariteit realiseren. Denk aan de ernstige bedreigingen voor de volksgezondheid en de natuur, die zich de laatste jaren maar lijken op te stapelen. Zoals microplastics, PFAS, BPA, PAK, geneesmiddelenresten en (nog steeds) gewasbeschermingsmiddelen. De lijst van prioritaire en zeer zorgwekkende stoffen loopt in sneltreinvaart op. We kunnen het gevaar van de onderlinge interacties en stapeling van al deze stoffen in het lichaam van mens en dier vanwege de complexiteit onmogelijk naar waarde inschatten. Dus wat dat betreft liever snel dan traag.

Vergeet niet, deze capaciteitsuitbreiding is essentieel wil Almere en omgeving voldoende capaciteit hebben voor de gigantische woningbouwuitdaging die Almere voor zich heeft.

De fractie BVNL heeft wel een verzoek aan het college. Gezien de grote investeringslast wil de fractie graag kort op de bal spelen ten aanzien van de onzekerheden en risico's, en aan de positieve kant natuurlijk, het kansrijke innovatieve verdienmodel. De fractie vertrouwt erop dat de AV nauwgezet geïnformeerd zal worden over de hoogte van de definitieve gunning, de btw-afpraak met de Belastingdienst, het al dan niet verkrijgen van subsidies, significante positieve of negatieve prijsontwikkelingen en het rendement van de

AWZI in Almere. Zodat samen gezorgd kan worden voor een zo stabiel en gelijkmatig mogelijke tariefontwikkeling in de komende jaren. De fractie BVNL heeft alle vertrouwen.

De voorzitter merkt dat de fracties hun bijdragen allemaal al wat in het vat gieten alsof dit de besluitvormende vergadering is. Dit is de opiniërende vergadering.

De heer Van Voorst stelt dat de AV aan de vooravond staat van een belangrijk en omvangrijk besluit over een van de kerntaken van het waterschap: het zuiveren van het afvalwater van de ingezetenen.

De afgelopen periode heeft het college de AV goed meegenomen in alle aspecten van dit project, waarmee het waterschap de AWZI Almere op tijd toekomstbestendig maakt. Met voldoende capaciteit, technisch gerenoveerd, met oog voor duurzame energie en biodiversiteit, en met een vergaande zuivering door middel van een vierde trap.

Niettemin zijn er risico's, bijvoorbeeld bij voldoende en gekwalificeerd eigen personeel, al dan niet subsidieverstrekking, issues rond de uitbreiding van Almere, tijdige financieringsoplossingen, enz.

De fracties AV50 vragen het college daarom op voorhand voldoende speciale aandacht te geven aan de inrichting van het risicomanagement van dit project. Verder vragen de fracties het college om de financiering van dit project tijdig in te passen in de planning van de andere, ook belangrijke, investeringen die het waterschap gaat doen. Om zodoende de ontwikkeling van de kapitaallasten zo laag mogelijk te houden.

Ten slotte vragen de fracties AV50 het college het project zo adaptief mogelijk in te richten, met het oog op steeds veranderende opstandigheden.

De fracties AV50 wensen het college en de organisatie veel succes op weg naar de definitieve besluitvorming door de AV.

De heer Philipsen brengt in dat het voorstel dat voorligt een groot voorstel is. Een grote vraag, een grote investering in een waterzuivering, een grote stap naar het realiseren van de doelen in en rond Almere. Met dit voorstel groeit Zuiderzeeland letterlijk door als waterschap. In omvang begroting, in investeringen, alsook in zuiveringstarieven. Tegelijk bereidt het waterschap zich daarmee ook echt voor op de toekomst.

De AV heeft al vaker gesproken over dit traject in Almere. Wat de fractie Ongebouwd ziet en leest, is dat er in het college ook al vaak en goed over gesproken is. Er ligt wat de fractie betreft een samenhangend, integraal voorstel, met een proactieve houding. Dank daarvoor.

Kijk je meer inhoudelijk naar het voorstel, is te zien dat er weldegelijk sprake is van onzekerheden: een tijdsdruk die niet super urgent is (wat zou kunnen pleiten voor vertraging), onzekerheden rondom afzet van groengas, groene CO₂, fosfaatterugwinning, btw, subsidies. In eerdere besprekingen is ook al gesproken over die fasering. Hoe je dat vorm zou kunnen geven. Of dat werkelijk zou helpen. Wat de fractie Ongebouwd betreft is dat nog wel een vraag en is het goed daarover samen van gedachten te wisselen. Toch geeft het college helder aan, dat het weinig op lijkt te leveren als we gaan faseren. Ook de fractie Ongebouwd heeft in de stukken gelezen dat lachgas een apart thema is. Het is goed dat meerdere fracties daar de vinger op leggen, omdat het inderdaad een zeer belangrijk broeikasgas is en het op verschillende plaatsen in ons proces, zeker bij de waterzuivering, een rol speelt. De fractie weet daar alle details en uitkomsten niet van, maar wil benadrukken dat het een goede zaak is dat verder te verdiepen, zoals aangegeven is in de beantwoording van de vragen.

Zonder dat de fractie Ongebouwd nu al haar eindoordeel kan geven, staat de fractie wel positief tegenover het voorstel. Wat de fractie betreft moet de AV de risico's verder afwegen. Financieel zou de fractie graag nog wat verdieping zien, maar daarvoor benut de fractie graag het besloten deel van deze vergadering.

De heer Hilgers wil gewoon zeggen: geschikt voor de toekomst.

Dat is wat ons waterschap gaat realiseren met de voorgestelde aanpassingen, vernieuwingen van de AWZI Almere.

Wat de fractie BBB betreft draait zeker niet alles om geld en overwegingen, die moeten gemaakt worden in dit grote project. Ook de uiteindelijke milieuwinst vindt de fractie van groot belang.

Allereerst wil de fractie BBB het college en de ambtelijke dienst bedanken voor de uitputtende voorbereidingen, onderbouwingen en vooral de communicatie naar en voorlichting daarover aan de AV. De keuzes die zijn gemaakt en de argumentatie daarbij zijn van zeer hoog niveau. Er is geen speld tussen te krijgen zagezegd.

En in verband met wettelijke eisen, nu en in de nabije toekomst, en de noodzaak tot uitbreiding van de capaciteit, is een integrale aanpak nu de juiste keuze. Samen met de mogelijkheden van ruime subsidies nu, welke wellicht in de toekomst niet langer beschikbaar zijn, en de mogelijkheden op het gebied van de btw, moet het ijzer worden gesmeed als het heet is. En vooral nu! Wel wil de fractie BBB nadrukkelijk gezegd hebben dat ze zich enigszins zorgen maakt over de financiële consequenties, die samengaan met de uitvoering van dit project. Zo is hier een uitbreiding van de loonsom nodig en het lijkt erop, samen met andere kosten opdrijvende elementen binnen ons waterschap, dat we de norm van 150% dekking in beeld gaan krijgen de komende jaren. Als dit realiteit gaat worden, moeten we waarschijnlijk toch ergens gaan bezuinigen, is de conclusie van de fractie. Of, beter gezegd, hoe gaat het waterschap, gaat de AV hiermee om? De fractie BBB gaat ervan uit dat de AV op dezelfde wijze blijvend zal worden geïnformeerd over de voortgang van de planvorming, het aanbestedingstraject en de uiteindelijke realisatiefase.

De fractie BBB hoopt over een aantal jaren een eerste klas AWZI-complex in Almere te kunnen openen.

Heemraad de heer Caris reageert dat het in de eerste plaats fijn is te constateren dat de AV gezien en gelezen heeft dat hierin heel veel tijd, expertise en denkkracht zit. Dat is inderdaad het geval. Het college heeft het voorstel aan alle hoeken, gaten en kanten beschouwd en daarin meegenomen wat de AV in de beeldvorming heeft ingebracht. Hij proeft nu al veel steun voor het voorstel en het is fijn om op die basis het gesprek te kunnen aangaan. Hij loopt de vragen langs.

Er is veel gezegd over het lachgas. Zuiderzeeland doet mee in een pilot van de Unie van Waterschappen (UvW) en de STOWA, er wordt op twee zuiveringen gemeten. Op basis daarvan gaat er een voorstel komen vanuit de UvW voor hoe daarmee verder te gaan en hoe die € 12 miljoen besteed gaat worden. Zuiderzeeland is daar onderdeel van, maar hij heeft dat nog niet kunnen bespreken in zijn portefeuillehoudersoverleg en kan dus alleen de procesinfo geven dat dit aan snee is. Dat Zuiderzeeland daar volop bij betrokken is, zowel nu al in de metingen als bij het plan dat nu wordt opgesteld via een werkgroep van de UvW. Het college komt er zeker op terug. Ook het college realiseert zich dat lachgas 250 keer zo sterk is als CO₂. Daar staat tegenover dat het wat minder lang in de atmosfeer blijft.

Een ander punt dat van meerdere kanten is benoemd, is: Hou de AV op de hoogte, gezien de vele onzekerheden.

Heemraad Caris reageert dat die onzekerheden er zijn aan de positieve en de negatieve kant. Een onzekerheid die er nog niet in staat omdat Zuiderzeeland nog in gesprek is, is dat Zuiderzeeland ook bezig is met een traject om wellicht subsidie te kunnen krijgen op groengas. Dat zou ook een positieve onzekerheid kunnen zijn.

Het is natuurlijk een speciaal project. Dat betekent dat het college sowieso al de afspraak heeft de AV te informeren op het moment dat dit noodzakelijk is. Daarvoor is een speciale vorm gevonden. De AV kan erop vertrouwen dat het college zeer alert is op alles wat hier speelt. In de volgende AV-vergadering is de besluitvorming aan snee en wordt aangegeven dat, als de aanbesteding is afgerond, het college graag bij de AV terugkomt. Dat is ook een manier om de AV kort op de bal te houden. Dat gaat het college dus zeker doen.

De gestelde vraag over de biodiversiteit begrijpt heemraad Caris. Het kan vanuit verschillende kanten benaderd worden. Je kunt zeggen: goh, op de totale investering hebben we het over 0,003%, waar hebben we het over. Maar 0,003% van een groot bedrag is nog steeds een aanzienlijk bedrag. De vraag is terecht of dat geld elders niet met meer rendement geïnvesteerd kan worden. Heemraad Caris denkt niet dat op die vraag een zwartwit antwoord is. De afweging van het college is geweest dat de doelstelling van Zuiderzeeland is dat het waterschap zijn assets benut om een extra impuls te geven aan de

biodiversiteit en dat het, vanuit dat voorbeeldgedrag, ook hoopt aan te kunnen haken bij wat anderen doen.

Het zit hem dus vooral in het voorbeeldgedrag. Als de AV de maatregelen bekijkt die in het stuk genoemd worden, zijn dat "no brainers". Het is maar een klein onderdeel van het project, maar een voorbeeldfunctie kan volgens het college net zo belangrijk zijn als een feitelijke verandering in het veld. De redenatie van het college is: als je zelf niet doet wat je van anderen vraagt, wordt het heel lastig anderen te overtuigen om ook iets extra's te doen.

Dan de vraag kunnen we hiervan leren. Heemraad Caris geeft aan dat het heel moeilijk is daarvan een bewijs te geven. Hij hoopt dat de AV in het stuk wel heeft kunnen lezen dat Zuiderzeeland daar niet mee gaat beginnen, maar dat het waterschap dat allang doet. Er staat een Ephyra op Tollebeek, waarmee het waterschap inmiddels ook de nodige problemen heeft gehad. Zuiderzeeland is zeer intensief bezig om de geleerde lessen vanuit Tollebeek te vertalen naar Almere.

Een andere manier is dat, zoals in het stuk staat, het waterschap op de decentrale zuivering in Oosterveld gaat kijken hoe het technieken kan oppikken voordat het die gaat toepassen.

Op verschillende manieren, zowel vanuit ervaring uit het verleden als vanuit kleinschalige pilots, wordt geprobeerd een lerende organisatie te zijn. Wat daarbij hoort, is dat het college een extra loonsom vraagt. Zuiderzeeland wil niet afhankelijk zijn van een buitenwereld waarin kundige mensen steeds schaarser worden, maar zelf die kennis langjarig in huis hebben. Zodat het waterschap die kennis ook zelf kan opbouwen en niet afhankelijk is van partijen waaraan werk is uitbesteed.

Het tijdig inplannen van de financiering is ook genoemd. En ook hoe die zich verhoudt tot de 150% maximale schuld ten opzichte van de begroting. Heemraad Caris reageert dat heemraad Vereijken in dit stuk al een voorstel heeft gedaan, namelijk om vooruitlopend aan de aanbesteding voor een deel al financiering te regelen omdat de rente nu nog aantrekkelijk is. Dat is een vorm van treasurybeleid.

Een onderdeel van het besluit zal zijn de consequenties mee te nemen in de Kadernota. Heemraad Vereijken heeft al aangekondigd dat, ook met het oog op andere investeringen die eraan komen, zoals het Hoogwaterbeschermingsprogramma en andere investeringen, hij aandacht gaat besteden aan hoe zich dat verhoudt tot die 150%. Heemraad Caris neemt aan dat heemraad Vereijken dan komt met een voorstel voor hoe daarmee om te gaan.

De vraag naar de fasering is niet nieuw. Die vraag houdt college en AV al bezig gedurende de hele loop van dit project. Feitelijk doet het waterschap al een fasering.

Er is ook gevraagd hoe het zit met het volledig klimaatneutrale deel, terugwinning van struviet, zonnepanelen. Het college heeft er al voor gekozen om dat niet in een keer te doen. Ook het lachgasverhaal maakt onderdeel uit van die fasering. Heemraad Caris hoopt dat de AV in het stuk heeft gezien dat is gekeken naar de vraag: Kun je nou faseren? Het antwoord is: Ja, dat kan. Je kunt die vierde trap later doen. Maar er is helder beargumenteerd waarom het college daarvan geen voorstander is. Dan mist het waterschap de subsidie. Op termijn moet het waterschap dit toch doen en je wilt het liever eerst ergens uitgeprobeerd hebben voordat je dat op alle zuiveringen op korte termijn moet doen. En er speelt ook nog zoiets als zorgplicht.

Er zijn dus redenen waarom het college zegt dat technisch gezien weliswaar gefaseerd kan worden, maar dat dit op dit moment in de bestuurlijke afweging niet de voorkeur heeft, dat het college ervoor kiest de knip op een andere plek te leggen.

Heemraad de heer Vereijken geeft aan dat in het proces richting Kadernota en begroting het college nadrukkelijk bezig is met het opstellen van een financiële planning waarbij dit soort grote investeringen meegenomen worden. Aan de hand van die doorkijk zal het college komen met een financieringsplan waarin ook de andere investeringen worden meegenomen. Zodat voorkomen wordt dat de kapitaallasten te hoog worden.

Daarbij moet een nuance aangebracht worden, want met het oplopen van de schuld, zal ook de begroting oplopen en de schuldquote van 150% is relatief.

Op dit moment zit Zuiderzeeland onder de 100%, dat percentage gaat omhoog, maar ook de begrotingstotalen gaan omhoog. De zorg zit vooral in het in de tang houden van de kapitaallasten, want als dat aandeel te hoog wordt, zet je daarmee de begroting op slot. Het college houdt dat in de gaten in de aanloop naar de Kadernota 2024.

Tweede termijn

De heer Hilgers merkt op dat de fractie BBB zich zorgen maakt over de 150%-norm. Daarop is niet geantwoord. Hoe gaat het college daarmee om? Heemraad de heer Vereijken reageert dat hij vooralsnog die 150% niet in het gedrang ziet komen.

Mevrouw Berenst hoort dat de Kadernota later komt. Is het de bedoeling dat de AV een besluit neemt voordat ze inzicht heeft in de totale kosten in de Kadernota?

Heemraad de heer Vereijken antwoordt dat dit besluit op zichzelf staat. Het past binnen de systematiek zoals die vorig jaar tijdens de begrotingsronde is meegenomen.

Het college wil het totaal van investeringen meenemen in de besluitvorming voor de komende periode. Vandaar dat het college graag de HWBP-investeringen en andere investeringen op een rijtje wil hebben om vervolgens in het kader van de Kadernota met de AV de discussie te voeren over wat de AV belangrijk vindt, wat eerst moet. Er zullen keuzes komen, niet alles kan tegelijk gedaan worden. Vandaar deze aanpak.

De voorzitter vult aan dat de investeringen nog steeds binnen de kaders van de vorige Kadernota en de huidige begroting liggen.

De voorzitter verzoekt de aanwezigen op de publieke tribune de zaal te verlaten. De vaste medewerkers bij een AV-vergadering mogen blijven (Ilse Gnodde, Martin Dijkstra, Eline Huiting, Leatitia Vos, Carla Smink, plus Arjan Goudriaan, Hans Kuipers en Martin Oordt). Net als de fractie-ondersteuners.

De voorzitter heropent de opiniërende vergadering. Ze meldt dat de heer De Rooy de vergadering heeft verlaten.

Ze vat samen dat gevraagd is naar inzicht in de kosten van klimaatneutraliteit. De heemraad heeft daarvoor verwezen naar de beantwoording van de technische vragen. Die zijn openbaar.

En er is gesproken over het verkrijgen van meer inzicht in de totaalramingen, of er mogelijk een onderverdeling gemaakt kan worden. Het college heeft het aanbod gedaan dat, op en nader te bepalen moment, de AV-leden en ook fractie-ondersteuners inzicht kunnen krijgen in het bestek en vragen kunnen stellen of een toelichting kunnen krijgen.

Er zijn zaken gewisseld over de financierbaarheid, mede in relatie tot de renteschommelingen en de stabiliteit van de financiële markt.

De voorzitter geeft aan dat het college, gezien de gevoelens die AV en college met elkaar gedeeld hebben, het voorstel zal agenderen voor de volgende besluitvormende AV-vergadering.

5. SAMENVATTEN TOEZEGGINGEN

Er zijn geen toezeggingen gedaan.

6. RONDVRAAG

Wordt geen gebruik van gemaakt.

7. SLUITING

De voorzitter sluit de opiniërende vergadering.